

PENDEKATAN WEB DALAM PENGAJARAN DAN
PEMBELAJARAN BAGI KURSUS PEMBANGUNAN
KEUSAHAWANAN DI POLITEKNIK UNGKU OMAR

KOLEJ UNIVERSITI TEKNOLOGI TUN MUSSEIN ONN

CNS 2450

SCANNED
AVAILABLE ONLINE

PERPUSTAKAAN KUI TTHO

3 0000 00071053 7

PTTA UTHM
PERPUSTAKAAN TUNKU TUN AMINAH

KOLEJ UNIVERSITI TEKNOLOGI TUN HUSSEIN ONN

BORANG PENGESAHAN STATUS TESIS•

JUDUL: PENDEKATAN WEB DALAM PENGAJARAN DAN PEMBELAJARAN BAGI KURSUS PEMBANGUNAN KEUSAHAWANAN DI POLITEKNIK UNGKU OMAR

SESI PENGAJIAN : 2003/2004

Saya HASHAMUDDIN YA'AKOB (750126-08-5859) mengaku membenarkan tesis (PSM/Sarjana/Doktor-Falsafah)* ini disimpan di Perpustakaan Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut:

1. Tesis adalah hak milik Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn.
2. Perpustakaan Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn dibenarkan membuat salinan untuk tujuan pengajian sahaja.
3. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan tesis ini sebagai bahan pertukaran antara institusi pengajian tinggi.
4. **Sila tanda (/)

SULIT

(Mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau kepentingan Malaysia seperti yang termaktub di dalam AKTA RAHSIA 1972)

TERHAD

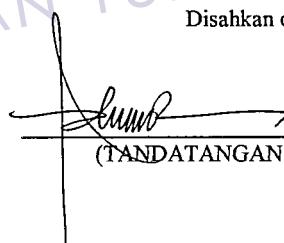
(Mengandungi maklumat TERHAD yang ditentukan oleh organisasi/badan penyelidikan dijalankan)

/ TIDAK TERHAD

Disahkan oleh

(TANDATANGAN PENULIS)

(TANDATANGAN PENYELIA)

Alamat Tetap:

NO. 170, LORONG 8A
KAMPUNG BAHAGIA
36000 TELUK INTAN, PERAK

TUAN HAJI MOHD SALLEH B. HJ TAHAR
(Nama Penyelia)

Tarikh : 25 SEPTEMBER 2003

Tarikh : 25 SEPTEMBER 2003

CATATAN :

- * Potong yang tidak berkenaan.
- ** Jika tesis ini SULIT atau TERHAD, sila lampirkan surat daripada pihak berkuasa/organisasi berkenaan dengan menyatakan sekali sebab dan tempoh tesis ini perlu dikelaskan sebagai SULIT atau TERHAD.
- Tesis dimaksudkan sebagai tesis Ijazah Doktor Falsafah dan Sarjana secara penyelidikan, atau disertasi bagi pengajian secara kerja kursus dan penyelidikan, atau Laporan Projek Sarjana (PSM).

PENGESAHAN PENYELIA

“Saya akui bahawa saya telah membaca karya ini dan pada pandangan saya karya ini adalah memadai dari segi skop dan kualiti untuk tujuan penganugerahan Ijazah Sarjana Pendidikan Teknik & Vokasional.”

Tandatangan

:

Nama Penyelia

: TUAN HAJI MOHD SALLEH B. HJ TAHAR

Tarikh

: 25 SEPTEMBER 2003

PTTA UTHM
PERPUSTAKAAN TUNKU TUN AMINAH

**PENDEKATAN WEB DALAM PENGAJARAN DAN PEMBELAJARAN
BAGI KURSUS PEMBANGUNAN KEUSAHAWANAN
DI POLITEKNIK UNGKU OMAR**

HASHAMUDDIN YA'AKOB

Fakulti Teknologi Kejuruteraan
Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn

SEPTEMBER 2003

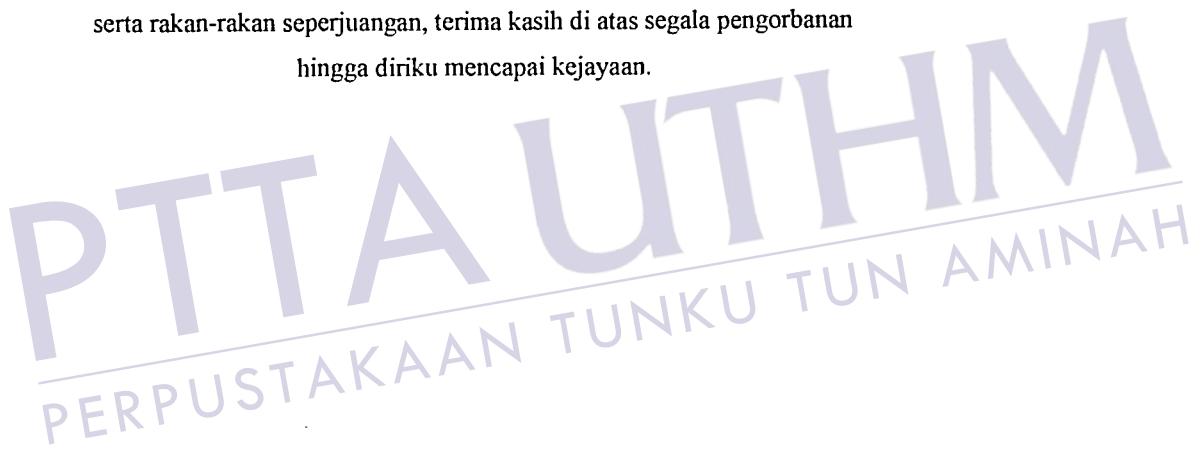
PENGAKUAN

“Saya akui karya ini adalah hasil kerja saya sendiri kecuali nukilan dan ringkasan yang tiap-tiap satunya telah saya jelaskan sumbernya”.

Tandatangan :
Nama Penulis : HASHAMUDDIN YA'AKOB
Tarikh : 25 SEPTEMBER 2003

Teristimewa buat Bonda Siti Aminah dan seluruh ahli keluarga yang tercinta
serta rakan-rakan seperjuangan, terima kasih di atas segala pengorbanan
hingga diriku mencapai kejayaan.

PENGHARGAAN

Dengan nama Allah yang Maha Pemurah lagi Maha Mengasihani. Alhamdulillah, saya memanjatkan kesyukuran ke hadrat Allah S.W.T kerana dengan izin-Nya telah memberikan saya kekuatan dan ketabahan dalam menyempurnakan projek sarjana ini bagi memenuhi syarat pengurniaan Ijazah Sarjana Pendidikan Teknik dan Vokasional mengikut tempoh yang dirancangkan.

Saya ingin merakamkan penghargaan yang tulus ikhlas dan terima kasih yang tidak terhingga khusus kepada Tuan Haji Mohd Salleh B. Hj Tahar selaku penyelia projek sarjana yang telah banyak memberi bimbingan, dorongan, bantuan dan tunjuk ajar sepanjang tempoh menjalankan penyelidikan ini. Juga tidak dilupakan jasa para Pensyarah, yang terlibat secara tidak langsung dalam memberi idea dan sumbangan dari awal hingga akhir penyelidikan ini dijalankan.

Saya juga ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada para responden, pelajar-pelajar Politeknik Ungku Omar, dalam memberikan kerjasama menjawab soalan soal selidik dan maklumat yang diperlukan dengan ikhlas dan jujur.

Akhir sekali buat seluruh ahli keluarga tersayang, rakan-rakan seperjuangan.. terima kasih atas sokongan dan galakan yang membina sepanjang kajian ini dijalankan. Sesungguhnya segala jasa dan budi kalian tidak akan dilupakan dan sekali lagi diucapkan jutaan terima kasih. Wassalam.

HASHAMUDDIN YA'AKOB

ABSTRAK

Kajian ini dijalankan adalah untuk meninjau pendekatan laman web dalam pengajaran dan pembelajaran bagi kursus Pembangunan Keusahawanan di Politeknik Ungku Omar. Objektif kajian ialah untuk melihat sama ada laman web yang dihasilkan mempunyai ciri-ciri mesra pengguna dan dapat membantu meningkatkan kefahaman pelajar. Kajian ini melibatkan seramai 50 orang responden yang terdiri daripada pelajar Diploma Akauntansi, Semester 6 yang mengambil kursus Pembangunan Keusahawanan di Politeknik Ungku Omar sesi 2003/2004. Analisis data dibuat dengan menggunakan perisian *Microsoft Excel* bagi data soal selidik bahagian A dan *Statistical Package For Social Sciences* (SPSS) bagi data soal selidik bahagian B. Hasil kajian menunjukkan pendekatan web dapat menarik minat pelajar dan memperolehi skor min sebanyak 3.20. Kajian juga menunjukkan bahawa laman web yang dihasilkan mempunyai ciri-ciri mesra pengguna dengan nilai skor min adalah 3.35 dan membantu meningkatkan kefahaman pelajar dengan nilai skor min adalah 3.21. Ini menunjukkan bahawa pendekatan web dapat menarik minat pelajar dengan wujudnya ciri-ciri mesra pengguna serta dapat membantu meningkatkan kefahaman pelajar.

ABSTRACT

This study is implemented to observe webpage approach in teaching and learning for course of Entrepreneurship Development in Ungku Omar Polytechnic. The objective of this study is to see whether the webpage that was produced is user friendly and can assist to raise understanding of student learning. This study involves 50 respondents who were the Semester 6 Diploma of Accountancy students taking the course of Entrepreneurship's Development, in the Ungku Omar Polytechnic for the session 2003/2004. Data analysis was made by using Microsoft Excel for questionnaire data in part A and Statistical Package For Social Sciences for questionnaire data in part B. Study result realises that the webpage approach was user friendly with mean score 3.35 and the students were interested to learn which has mean score 3.20. Besides, this study also show that the webpage approach can assist to raise understanding of student learning with mean score 3.21. From the analysis, its show that the webpage approach has a character of user friendly and can assist to raise understanding of student learning.

KANDUNGAN

BAB	PERKARA	MUKA SURAT
	PENGESAHAN STATUS TESIS	
	PENGESAHAN PENYELIA	
	JUDUL	i
	PENGAKUAN	ii
	DEDIKASI	iii
	PENGHARGAAN	iv
	ABSTRAK	v
	ABSTRACT	vi
	KANDUNGAN	vii
I	SENARAI JADUAL	xii
	SENARAI RAJAH	xiii
	SENARAI LAMPIRAN	xiv
	SENARAI SINGKATAN	
	PENDAHULUAN	
1.1	Pengenalan	1
1.2	Latarbelakang Masalah	3
1.2.1	Keperluan Terhadap Pengajaran dan Pembelajaran Yang Menarik	3
1.2.2	Masalah Dalam Pendekatan Tradisional	4
1.2.3	Penerokaan Yang Memberikan Maklumat Pelbagai	4
1.3	Pernyataan Masalah	5
1.4	Objektif Kajian	6
1.5	Persoalan Kajian	7
1.6	Kepentingan Kajian	7
1.7	Batasan Kajian	8
1.8	Definisi Istilah	8
1.8.1	Laman Web	9
1.8.2	Pengajaran dan Pembelajaran	9

1.9	Definisi Operasional	9
1.9.1	Laman Web	9
1.9.2	Pengajaran dan Pembelajaran	10
1.9.3	Kursus Pembangunan Keusahawanan	10
1.9.4	Rancangan Perniagaan	10

II SOROTAN KAJIAN

2.1	Pengenalan	11
2.2	Model-Model Kajian	12
2.2.1	Model Reeves & Reeves (1997)	12
2.2.2	Model Duchastel (1997)	14
2.3	Konsep Pengajaran dan Pembelajaran Berasaskan Web	16
2.4	Ciri-Ciri Web Dalam Pengajaran dan Pembelajaran	18
2.4.1	Penglibatan Aktif Pelajar	18
2.4.2	Pembelajaran Secara Berkumpulan	20
2.4.3	Interaktiviti	21
2.4.4	Kesesuaian Teknik Persembahan Aplikasi Web	21
2.5	Penggunaan Web Sebagai Medium Pengajaran dan Pembelajaran	22
2.6	Masalah Dalam Pengajaran dan Pembelajaran Berasaskan Web	24
2.7	Rumusan	25

III METODOLOGI KAJIAN

3.1	Pengenalan	26
3.2	Rekabentuk Kajian	27
3.3	Skop Kajian	27
3.4	Populasi dan Responden Kajian	28
3.5	Instrumen Kajian	28
3.6	Kajian Rintis	30

3.7	Kebolehpercayaan	31
3.8	Kerangka Operasi Kajian	32
3.9	Prosedur Kajian	33
3.10	Kaedah Analisis Data	34
3.11	Andaian	36
3.12	Batasan Kajian	36

IV REKABENTUK DAN PENILAIAN PRODUK

4.1	Pengenalan	37
4.2	Latarbelakang Teori Penghasilan Laman Web	38
4.3	Rekabentuk Laman Web	38
4.4	Bentuk dan Ciri-ciri Laman Web	39
4.5	Struktur dan Persembahan Prototaip Laman Web	40
4.5.1	Infostruktur Prototaip Laman Web	41
4.5.2	Muka Utama Laman Web	41
4.6	Kronologi Pembinaan Laman Web	43
4.7	Langkah-langkah Penggunaan Laman Web	43
4.7.1	Membuka Fail	43
4.7.2	Antaramuka Pertama Laman Web Pembangunan Keusahawanan	44
4.7.3	Antaramuka Laman Rancangan Perniagaan	45
4.8	Masalah dalam Pembinaan Laman Web	46
4.9	Instrumen Penilaian Laman Web	47
4.10	Rumusan	47

V ANALISIS DATA DAN DAPATAN KAJIAN

5.1	Pengenalan	48
5.2	Pengumpulan Sampel dan Responden	49
5.3	Hasil Kajian Rintis	50
5.4	Kebolehpercayaan Instrumen	51

5.5	Analisis Data dan Dapatan Kajian	52
5.6	Latar Belakang Responden	52
5.6.1	Jantina	52
5.6.2	Umur	53
5.6.3	Keturunan	54
5.6.4	Tahap Penguasaan Teknologi Maklumat	54
5.7	Analisis Item Bahagian B	55
5.7.1	Analisis Item Bahagian B (I) – Menarik Minat Pelajar	55
5.7.2	Analisis Item Bahagian B (II) – Mempunyai Ciri Mesra Pengguna	58
5.7.3	Analisis Item Bahagian B (III) – Meningkatkan Kefahaman Pelajar	60
5.6	Rumusan	62
VI	PERBINCANGAN, KESIMPULAN DAN CADANGAN	
6.1	Pengenalan	63
6.2	Perbincangan	64
6.2.1	Adakah pendekatan web ini dapat menarik minat pelajar?	65
6.2.2	Sejauhmanakah laman web yang dihasilkan mempunyai ciri-ciri mesra pengguna?	66
6.2.3	Sejauhmanakah pendekatan web ini dapat membantu meningkatkan kefahaman pelajar?	67
6.3	Kesimpulan	68
6.4	Cadangan	69
RUJUKAN		70
LAMPIRAN		

SENARAI JADUAL

JADUAL	TAJUK	MUKA SURAT
3.1	Skala Pemeringkatan Likert	29
3.2	Formula Peratusan	35
3.3	Jadual Taksiran Min dan Tahap Penerimaan Responden	35
5.1	Nilai Koefisien Kebolehpercayaan	50
5.2	Ringkasan Analisis Koefesien Kebolehpercayaan Kajian Sebenar	51
5.3	Taburan Responden Mengikut Jantina	53
5.4	Taburan Responden Mengikut Umur	53
5.5	Taburan Responden Mengikut Keturunan	54
5.6	Taburan Responden Mengikut Tahap Penguasaan IT	55
5.7	Analisis Item Bahagian B (I) – Menarik Minat Pelajar	56
5.8	Analisis Item Bahagian B (II) – Mempunyai Ciri Mesra Pengguna	58
5.9	Analisis Item Bahagian B (III) – Meningkatkan Kefahaman Pelajar	60
6.1	Penilaian Persoalan Kajian	64

PTTIA UTHM

PERPUSTAKAAN TUNKU TUN AMINAH

SENARAI RAJAH

RAJAH	TAJUK	MUKA SURAT
2.1	Elemen Dalam Persekutaran Pembelajaran Web Yang Berkesan	23
3.1	Kronologi Kajian ke Atas Responden	32
4.1	Kerangka Kajian Prototaip Laman Web	39
4.2	Muka Utama Laman Web	41
4.3	Antaramuka Pertama Laman Web Pembangunan Keusahawanan	44
4.4	Halaman Kandungan	45
4.5	Antaramuka Laman Rancangan Perniagaan	46
5.1	Pendekatan Web Dapat Mengakses Nota Yang Disediakan	57
5.2	Kesesuaian Terhadap Susunatur Butang Dalam Laman Web	59

PTTA UTHM
 PERPUSTAKAAN TUNKU TUN AMINAH

SENARAI LAMPIRAN

LAMPIRAN TAJUK

MUKA SURAT

A	Borang Soal Selidik	76
B	Hasil Kajian Rintis	80
C	Analisis Koefisien Kebolehpercayaan Kajian Sebenar	81
D	Deskriptif Statistik Item-item Soal Selidik	84
E	Taburan Analisis Data Soal Selidik	85
F	Produk – Laman Web Kursus Pembangunan Keusahawanan	90

PTTA UTHM

PERPUSTAKAAN TUNKU TUN AMINAH

SENARAI SINGKATAN

IT	-	Teknologi Maklumat (<i>Information Technology</i>)
ICT	-	Teknologi Komunikasi dan Maklumat (<i>Information and Communication Technology</i>)
IPTA	-	Institusi Pengajian Tinggi Awam
IPTS	-	Institusi Pengajian Tinggi Swasta
P&P	-	Pengajaran dan Pembelajaran
PUO	-	Politeknik Ungku Omar
SPSS	-	<i>Statistical Package For Social Sciences</i>

PTTA UTHM
PERPUSTAKAAN TUNKU TUN AMINAH

BAB I

PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan

Negara kita kini sedang melangkah ke era komunikasi dan maklumat. Sehubungan dengan itu, adalah perlu perubahan teknologi yang terkini bagi melahirkan masyarakat Malaysia khususnya graduan masa kini yang celik IT.

Merujuk kepada Malisa (2002), persaingan masyarakat dunia yang lebih hebat dalam abad ke-21 dan perubahan daripada era masyarakat industri kepada era masyarakat bermaklumat menimbulkan cabaran baru kepada institusi pendidikan.

Selaras dengan perubahan teknologi komunikasi dan maklumat, maka itu sistem pendidikan juga perlu diterapkan dengan unsur-unsur teknologi yang bersifat pembelajaran maya. Pendekatan web merupakan salah satu daripada corak pengajaran dan pembelajaran masa kini yang berkonsepkan *e-learning* sesuai dengan matlamat kerajaan untuk melahirkan generasi masa kini yang celik IT.

Pendekatan web merujuk kepada pengajaran dan pembelajaran yang disampaikan melalui jaringan *World Wide Web* di mana bahan pengajaran, kumpulan diskusi, urusan ujian dan lain-lain adalah berlandaskan web. Perkembangan ICT kini telah mewujudkan persekitaran pembelajaran baru yang lebih terbuka dan fleksibel, di samping mewujudkan lebih peluang untuk proses kolaborasi yang lebih meluas dalam proses pendidikan (Nunan, 1996; Jaffari ,1999; B.H. Khan, 2001).

Teknologi maklumat juga telah mengubah sedikit sebanyak cara pembelajaran yang diamalkan selama ini di mana cara pembelajaran yang digunakan adalah dengan kaedah pembelajaran berpandukan komputer. Menurut Ng Wai Kong (2002), semenjak sistem pendidikan dipengaruhi teknologi dengan kelahiran teknologi cetakan, alat bantuan audio-visual, media, sistem berdasarkan komputer dan teknologi bersepada, satu peningkatan telah dapat diperhatikan di dalam pengajaran dan pembelajaran.

Menurut Abdullah (1998), teknologi pengajaran kita kini telah beralih kepada pengajaran dan pembelajaran maya iaitu menyampaikan maklumat melalui komputer. Dengan kata lain, pengajaran dan pembelajaran maya tidak mempunyai sekatan bilik darjah dan juga masa. Pelajar boleh menentukan jadual pembelajaran mereka pada bila-bila masa yang sesuai. Pengajaran dan pembelajaran sebegini telah mengubah corak pendidikan dahulu iaitu daripada berpusatkan guru kepada berpusatkan pelajar.

Persoalannya di sini, sejauhmanakah keberkesanan pendekatan web dalam usaha mempertingkatkan proses pendidikan di negara kita? Baharuddin Aris *et.al.*, (2000), (dipetik daripada Malisa, 2002), mendapati ramai penyelidik berpendapat bahawa pendekatan web dalam proses pengajaran dan pembelajaran adalah efektif dan efisien. Dengan melihat kepada hujah-hujah seperti yang dinyatakan di atas, maka penyelidik telah tertarik untuk menjalankan suatu kajian yang berkaitan dengan proses pengajaran dan pembelajaran berdasarkan web. Dalam kajian ini, penyelidik ingin melihat bagaimana pendekatan web dapat meningkatkan prestasi pembelajaran pelajar sejajar dengan perkembangan era ICT pada masa kini.

1.2 Latarbelakang Masalah

Dengan melihat kepada permasalahan yang timbul, maka latarbelakang kajian ini dapat dibahagikan kepada tiga iaitu keperluan terhadap pengajaran dan pembelajaran yang menarik, masalah dalam pendekatan tradisional dan penerokaan yang memberikan maklumat pelbagai.

1.2.1 Keperluan Terhadap Pengajaran dan Pembelajaran Yang Menarik

Menurut Masreta (2001), sistem pendidikan konvensional yang masih diamalkan dalam dunia pendidikan di negara kita masih lagi menggunakan bahan-bahan bercetak seperti buku-buku, nota kuliah dan monograf telah menimbulkan beberapa masalah yang melibatkan pelajar dan tenaga pengajar.

Selain itu, kaedah tradisional menggunakan kaedah cakap dan tulis dalam proses pengajaran dan pembelajaran. Ini menimbulkan masalah kepada pelajar kerana terpaksa menyalin terlalu banyak teks dan mendengar dengan teliti apa yang disampaikan. Keadaan ini boleh menyebabkan pelajar merasa bosan kerana proses pengajaran dan pembelajaran yang kurang menarik.

Maka itu, penyelidik ingin menerapkan suatu kaedah dalam proses pengajaran dan pembelajaran yang lebih menarik iaitu dengan pendekatan berdasarkan web. Pendekatan web bukan sahaja dapat menarik minat para pelajar, tetapi juga ia merupakan satu kepelbagaian alat bantu mengajar dalam dunia pendidikan masa kini.

1.2.2 Masalah Dalam Pendekatan Tradisional

Lazimnya, pengajaran dan pembelajaran mengikut kaedah tradisional adalah berpusatkan kepada guru. Menurut Squires (1987) di dalam Malisa, (2002), pembelajaran yang biasa adalah melibatkan pengalaman membangunkan konsep melalui aktiviti dalam bilik darjah dan ketika melakukan ujikaji dalam makmal. Dalam situasi sebegini, pelajar tidak berpeluang untuk menguji idea dan mengembangkan konsep kerana kebanyakan aktiviti pembelajaran telah distrukturkan oleh guru dan pelajar hanya menjadi individu yang pasif. Dalam era teknologi komunikasi dan maklumat kini, dunia pendidikan turut mengalami perubahan dalam proses pengajaran dan pembelajaran iaitu dari pendidikan konvensional kepada pendidikan berasaskan maklumat. Sistem pendidikan kini telah diterima sebagai suatu proses yang berterusan dan tidak terbatas di dalam satu konteks sahaja.

1.2.3 Penerokaan Yang Memberikan Maklumat Pelbagai

Melalui pengalaman dan pembacaan penyelidik, didapati para pelajar hanya mampu meneroka laman web dalam pencarian bahan atau maklumat yang diperlukan untuk tujuan pembelajaran. Kaedah yang biasa digunakan oleh pelajar ialah dengan mencari bahan rujukan yang diperlukan sahaja untuk tujuan pembelajaran mereka. Adakalanya pelajar terpaksa akur dengan kepelbagaiannya maklumat yang diperolehi semasa proses pencarian. Ini boleh menimbulkan kekeliruan dan pelajar terpaksa membaca terlalu banyak bahan untuk mencapai objektif pembelajaran sebenar. Dengan kata lain, perlaksanaan terhadap pengajaran dan pembelajaran berasaskan web ini memerlukan perubahan untuk mewujudkan konsep kendiri dalam pembelajaran pelajar. Oleh itu, penyelidik telah tertarik untuk melihat sejauhmana pendekatan web ini dapat diadaptasikan dalam pengajaran dan pembelajaran bagi kursus Pembangunan Keusahawanan yang ditawarkan kepada para pelajar tahun akhir Jabatan Perdagangan salah sebuah Politeknik di Ipoh.

1.3 Pernyataan Masalah

Penyediaan laman web memerlukan kreativiti dan pengetahuan serta kemahiran komputer. Dalam laman web tersebut, bahan pembelajaran bukan sahaja boleh dicapai atau diakses semasa kuliah, malah ia perlu boleh diakses selepas waktu kuliah (Baharuddin Aris *et.al.*, 2000). Ini memberi peluang kepada pelajar untuk membuat ulangkaji walaupun dengan ketiadaan tenaga pengajar.

Pendekatan web adalah untuk memberikan kemudahan dan kesenangan kepada pelajar-pelajar dan juga para pensyarah dalam proses pengajaran dan pembelajaran di mana media pengajaran berasaskan web semakin mendapat perhatian yang meluas, terutamanya di institusi-institusi pengajian tinggi. Justeru itu, para pendidik perlu mengambil kesempatan untuk mempertingkatkan lagi proses pengajaran dan pembelajaran dengan menggunakan komputer khususnya pengajaran berasaskan web.

Pendekatan tradisional yang melibatkan pengajaran dan pembelajaran dalam bilik darjah kurang mendapat perhatian pelajar terutamanya bagi matapelajaran teori. Menurut Hadi (1999), dalam pendekatan tradisional pelajar merasa bosan dan tidak memberi sepenuh perhatian terhadap pengajaran yang disampaikan oleh pensyarah. Manakala ketika sesi perbincangan, hanya segelintir pelajar yang melibatkan diri dalam perbincangan. Ini disebabkan oleh sistem pembelajaran yang dijalankan kurang mendapat sambutan di kalangan pelajar. Masalah ini disebabkan oleh kurangnya ruang interaksi di antara pelajar dan pensyarah di luar waktu kuliah, bahan rujukan yang agak terhad di perpustakaan dankekangan masa yang boleh menyekat potensi pelajar untuk diperkembangkan dan dipertingkatkan. Oleh itu, satu pendekatan perlu dikenalpasti bagi mengatasi masalah kebosanan di kalangan pelajar bagi menghasilkan satu kaedah pengajaran yang berkesan.

Ciri-ciri pengajaran dan pembelajaran berkesan ialah dengan adanya alat bantuan mengajar yang lengkap, proses pengajaran dan pembelajaran yang baik dan sistematik dengan menggunakan teknik pengajaran terkini. Salah satu pendekatan yang dipilih untuk membolehkan pelajar dapat menguasai pelajaran dengan baik dan membantu meningkatkan kefahaman pelajar adalah dengan pendekatan web dalam pengajaran dan pembelajaran.

Dalam era teknologi komunikasi dan maklumat kini, pencarian dan pengajaran serta pembelajaran berdasarkan web kini semakin popular dan menarik minat pelajar. Persoalannya ialah sejauhmanakah pendekatan web dapat diterapkan atau diaplikasikan dalam proses pengajaran dan pembelajaran bagi kursus Pembangunan Keusahawanan di Politeknik?

1.4 Objektif Kajian

Berdasarkan pernyataan masalah yang telah dikemukakan, objektif kajian adalah untuk:

- 1.4.1 Melihat sama ada laman web yang dihasilkan mempunyai ciri-ciri mesra pengguna.
- 1.4.2 Melihat sama ada laman web yang dihasilkan dapat membantu meningkatkan kefahaman pelajar.

1.5 Persoalan Kajian

Daripada permasalahan dan objektif yang telah dikemukakan, persoalan kajian adalah seperti berikut:

- 1.5.1 Adakah pendekatan web ini dapat menarik minat pelajar?
- 1.5.2 Sejauhmanakah laman web yang dihasilkan mempunyai ciri-ciri mesra pengguna?
- 1.5.3 Sejauhmanakah pendekatan web ini dapat membantu meningkatkan kefahaman pelajar?

1.6 Kepentingan Kajian

Kajian ini penting dalam memberi gambaran terhadap keberkesanan pendekatan web dalam proses pengajaran dan pembelajaran yang berkonsepkan pendidikan maya dan teknologi maklumat. Ia juga dapat mencetuskan idea para intelektual untuk mengubah corak pembelajaran kaedah tradisi kepada sistem pembelajaran yang lebih fleksibel.

Para pelajar juga mendapat manfaat daripada corak pembelajaran sebegini kerana pelajar dapat mengakses laman web untuk mendapatkan nota kuliah atau bahan pengajaran yang diajar oleh pensyarah. Dengan kata lain, pendekatan web ini dapat memberi maklumat yang berkaitan dengan kursus serta mempunyai ciri-ciri mesra pengguna.

1.7 Batasan Kajian

Kajian ini hanya terhad kepada para pelajar Diploma Akauntansi Semester 6, Jabatan Perdagangan di Politeknik Ungku Omar sesi 2003/2004 yang mengambil kursus Pembangunan Keusahawanan. Sebarang kemungkinan responden memberikan maklumat yang tidak tepat semasa proses soal selidik boleh mempengaruhi ketepatan fakta dan analisis yang dibuat.

Kajian ini juga terhad kepada satu bahagian dalam kursus Pembangunan Keusahawanan iaitu “Rancangan Perniagaan”. Oleh kerana laman web ini boleh dihiperrangkai, maka penyelidik telah memasukkan bahagian lain yang berkaitan dengan kursus Pembangunan Keusahawanan dalam laman web ini. Di samping itu, kajian ini turut dibatasi oleh faktor masa dan kos dalam membina laman web. Oleh itu, laman web yang dihasilkan ini adalah merupakan satu prototaip sahaja yang boleh dihiperrangkai.

1.8 Definisi Istilah

Definisi istilah ini dibuat untuk menakrifkan atau menerangkan istilah-istilah yang dapat membentuk tema kajian. Istilah-istilah tersebut perlu dijelaskan untuk memudahkan pemahaman terhadap kajian yang dilakukan. Antara istilah-istilah tersebut ialah:

1.8.1 Laman Web

Menurut Malisa (2002), laman web merupakan salah satu tapak iaitu sistem yang membentuk keseragaman rangkaian dalam internet. Penggunaannya bagi memudahkan para pengguna mencapai sesuatu maklumat agar lebih mudah dan cepat.

1.8.2 Pengajaran dan Pembelajaran

Menurut Baharuddin Aris et. al (2001), pengajaran adalah pemilihan kaedah atau strategi untuk menyusun maklumat aktiviti, pendekatan dan media untuk membantu pelajar mencapai objektif yang telah ditetapkan. Manakala pembelajaran adalah perubahan tingkah laku yang berlaku pada pelajar akibat daripada berinteraksi dengan persekitaran.

1.9 Definisi Operasional

Dalam definisi operasional, penyelidik membincangkan tentang istilah-istilah yang berkaitan dengan kajian ini iaitu:

1.9.1 Laman Web

Laman web di dalam kajian ini merujuk kepada laman yang mengandungi maklumat tentang kursus Pembangunan Keusahawanan yang didedahkan kepada para pelajar Diploma Akauntansi Semester 6, Jabatan Perdagangan, Politeknik Kementerian Pendidikan Malaysia.

1.9.2 Pengajaran dan Pembelajaran

Dalam konteks kajian ini, pengajaran dan pembelajaran merujuk kepada proses yang meliputi aktiviti atau amalan mempelajari bahan maklumat dengan tujuan mendapat ilmu pengetahuan untuk dimanfaatkan. Proses pengajaran dan pembelajaran adalah berbentuk pembelajaran web di mana pelajar perlu mengakses laman web untuk tujuan pembelajaran.

1.9.3 Kursus Pembangunan Keusahawanan

Kursus ini merupakan kursus yang perlu diambil oleh pelajar-pelajar Diploma Akauntansi Semester 6, Jabatan Perdagangan sebagai sebahagian daripada syarat penganugerahan Diploma di bawah Jabatan Perdagangan, Politeknik Kementerian Pendidikan Malaysia. Kursus ini memerlukan pelajar menyediakan suatu projek yang berkaitan dengan Rancangan Perniagaan. Justeru itu, kursus ini tidak mempunyai peperiksaan akhir. Penilaian bagi kursus ini hanya melibatkan tugas pelajar secara individu dan juga berkumpulan.

1.9.4 Rancangan Perniagaan

Rancangan Perniagaan merupakan salah satu bahagian yang terkandung di dalam kursus Pembangunan Keusahawanan. Ia merupakan topik yang terdapat dalam kursus Pembangunan Keusahawanan. Dalam bahagian ini, pelajar-pelajar perlu menyediakan suatu proposal bagi sebuah perniagaan yang akan ditubuhkan oleh pelajar-pelajar.

BAB II

SOROTAN KAJIAN

2.1 Pengenalan

Dalam bahagian ini penyelidik akan membincangkan beberapa model dan kajian-kajian lepas yang berkaitan dengan pengajaran dan pembelajaran berdasarkan web yang mana ia merupakan salah satu daripada teknologi pendidikan pada hari ini. Perkara-perkara yang dibincangkan ialah tentang model-model kajian, konsep pengajaran dan pembelajaran berdasarkan web, ciri-ciri web dalam membantu pengajaran dan pembelajaran serta penggunaan web sebagai medium pengajaran dan pembelajaran. Di akhir bahagian ini, terdapat rumusan merujuk kepada sorotan kajian yang telah dilakukan.

2.2 Model-Model Kajian

Dalam kajian ini, penyelidik membincangkan dua model yang berkaitan dengan kajian ini iaitu Model Reeves & Reeves (1997) dan Model Duchastel (1997).

2.2.1 Model Reeves & Reeves (1997)

Model cadangan Reeves & Reeves (1997) dalam Baharuddin Aris *et.al.* (2000), menekankan kepada beberapa unsur penting yang perlu diambilkira dalam menyampaikan bahan pengajaran melalui web. Terdapat beberapa perkara penting yang terdapat di dalam model ini iaitu:

a) **Falsafah Pedagogi**

Ia menekankan pendekatan objektif dan konstruktif. Pendekatan objektif merujuk kepada proses pembelajaran mengikut susunan tajuk, aras pengetahuan disusun mengikut kesukaran, diikuti dengan penilaian di peringkat akhir. Pendekatan konstruktif pula menekankan tentang proses pembinaan ilmu pengetahuan oleh pelajar berdasarkan pengalaman yang lepas.

b) **Teori Pembelajaran**

Menurut model ini, teori pembelajaran adalah penting dalam menghasilkan pembelajaran yang berkesan dan bermakna.

c) **Orientasi Tugas**

Secara tradisi, pelajar lebih didedahkan kepada proses pengajaran yang disediakan oleh guru. Pembelajaran melalui web seharusnya direkabentuk di mana pelajar berkebolehan mempersempitkan kemahiran, pengetahuan dan sikapnya dalam proses pembelajaran.

d) **Sumber Motivasi**

Dalam pembelajaran melalui web, sumber motivasi pelajar adalah melalui teknik persembahan laman web yang dihasilkan. Laman web yang menarik dapat menarik minat dan memotivasi pelajar untuk terlibat secara aktif dalam proses pembelajaran.

e) **Peranan Guru/Pensyarah**

Pembelajaran melalui web menjadikan pelajar lebih berperanan dalam menghasilkan suasana pembelajaran yang berkesan. Guru atau pensyarah pula bukan lagi sebagai penyampai seperti dalam kelas tradisional, tetapi guru atau pensyarah berperanan sebagai fasilitator.

f) **Strategi Pembelajaran Kolaborasi**

Ia merupakan suatu pendekatan di mana pelajar bekerjasama dalam mencapai matlamat pengajaran dan melibatkan interaksi sosial antara kumpulan.

g) **Sokongan Metakognitif**

Dalam pembelajaran melalui web ini, sokongan metakognitif boleh didapati melalui proses pencarian maklumat yang berkaitan dengan tajuk yang diajar.

2.2.2 Model Duchastel (1997)

Baharuddin Aris *et.al.* (2000) di dalam Malisa, (2002) menyatakan bahawa ramai penyelidik telah mencadangkan model pembelajaran melalui web dalam menghasilkan suasana pembelajaran yang berkesan. Antaranya ialah model yang dicadangkan oleh Duchastel (1997) di dalam Malisa, (2002). Model Duchastel adalah merupakan salah satu model pembelajaran berasaskan web bagi pengajaran di universiti. Beberapa ciri penting yang ditekankan dalam model tersebut merangkumi beberapa aspek seperti:

a) **Mengenalpasti Matlamat Pengajaran**

Ciri ini menekankan peranan pelajar sebagai penerima segala bentuk isi pengajaran dan juga terlibat dalam proses pembinaan pengetahuannya. Di sini, pelajar membina pengetahuan melalui beberapa ciri dalam web seperti pencarian sumber maklumat untuk mencapai matlamat pengajaran.

b) **Menerima Kepelbagaian Hasil Pengajaran**

Ciri ini menekankan tentang kecenderungan pelajar menerima kepelbagaian hasil pembelajaran hasil interaksi sosial di antara satu sama lain dalam persekitaran pembelajaran melalui web.

c) **Menghasilkan Produk Pengetahuan**

Hasil pengetahuan pelajar dapat dimanfaatkan supaya ia tidak hilang begitu sahaja. Produk pengetahuan perlu dihasilkan oleh pelajar dalam pembelajaran melalui web.

d) Menilai Aras Tugas

Ciri ini menekankan kepada pengetahuan pelajar dan juga tugas-tugas yang dijalankan oleh pelajar bagi mendapatkan ilmu pengetahuan.

e) Membina Kumpulan Pembelajaran

Persekuturan pembelajaran yang berkesan memerlukan pendedahan kepada aktiviti berkumpulan terhadap pelajar. Beberapa aktiviti seperti perbincangan maya, seminar yang dibimbing oleh pensyarah boleh dihasilkan dalam pembelajaran web. Interaksi antara individu dalam kumpulan dapat menghasilkan suasana pembelajaran yang lebih berkesan.

f) Menggalakkan Komuniti Secara Global

Ia perlu diberikan kepada pelajar dan juga pensyarah serta pakar dari luar. Ini adalah penting dalam menghasilkan suasana pembelajaran dalam situasi sebenar.

Model cadangan Duchastel (1997) menekankan pembelajaran yang berpusatkan kepada pelajar dalam mencapai matlamat pembelajaran. Peranan pensyarah bukan sebagai penyampai maklumat tetapi sebagai fasilitator yang membantu pelajar dalam mencapai matlamat pengajaran. Model ini juga menekankan proses kolaboratif sebagai suatu aktiviti pembelajaran yang memberikan manfaat kepada pelajar dalam membina pengetahuan. Pengetahuan disampaikan secara terbuka di mana ia boleh dikongsi bersama.

2.3 Konsep Pengajaran dan Pembelajaran Berasaskan Web

Penggunaan teknologi maklumat dalam bidang pendidikan menjadi semakin penting selaras dengan era ledakan maklumat yang berlaku dengan cepat dan pantas. Internet adalah sebahagian daripada aplikasi dalam teknologi maklumat yang membolehkan maklumat-maklumat disalurkan tanpa batasan atau sempadan.

Tidak dapat dinafikan, pengintegrasian teknologi maklumat dan komunikasi dalam bidang pendidikan adalah satu keperluan yang amat penting dan seharusnya diterapkan secara meluas dari semasa ke semasa. Pelbagai kaedah pengajaran dan pembelajaran menggunakan ICT sudah diamalkan, bukan sahaja di institusi pengajian tinggi awam atau swasta tetapi juga di peringkat sekolah. Dengan kata lain, pengajaran dan pembelajaran berasaskan web mempunyai potensi untuk digunakan secara meluas di semua peringkat pendidikan di negara ini. (Mohamad Hisyam, Berita Harian, 26 September 2001).

Terdapat pelbagai definisi atau andaian yang diberikan oleh pakar-pakar berhubung dengan pembelajaran berasaskan web. Pembelajaran berasaskan web merupakan suatu bentuk pembelajaran yang berkONSEPAN hipermédia yang dihimpunkan sebagai suatu sumber di dalam medium *world wide web* untuk menghasilkan pembelajaran yang berkesan.

Menurut Clark (1996) di dalam Baharuddin Aris *et.al.*, (2000), pembelajaran berasaskan web adalah suatu bentuk pengajaran yang disampaikan kepada individu melalui rangkaian komputer dan dipaparkan melalui pelayar web. Pembelajaran berasaskan web adalah suatu sistem pengajaran yang menyampaikan pengajaran melalui komputer.

Pendekatan web dalam proses pengajaran dan pembelajaran merupakan suatu sistem pendidikan yang disampaikan melalui *world wide web* di mana pelajar boleh mengakses bahan-bahan pengajaran dan pembelajaran melalui komputer peribadi. Pengajaran dan pembelajaran berdasarkan web berlaku di hujung jari pelajar pada bila-bila masa dan di mana sahaja.

Pengajaran dan pembelajaran yang efektif berlaku apabila wujud perubahan tingkah laku pelajar akibat penerimaan pengetahuan baru yang diberikan oleh pengajar. Selain itu, pengajaran dan pembelajaran berdasarkan web adalah mesra pengguna serta mampu melahirkan pembelajaran yang aktif. Ini kerana pengajaran dan pembelajaran berdasarkan web menyediakan kemudahan seperti *bulletin boards*, *conference tools*, *student presentation areas*, *e-mail*, *chat-room* dan *document sources* yang dapat mewujudkan interaksi di antara pelajar dan pengajar (Kearsley, 1998). Tambahan pula, pengajaran dan pembelajaran berdasarkan web yang mendedahkan hasil kerja pelajar akan menjadikan pelajar lebih berusaha dan dapat belajar antara satu sama lain. Pelajar akan merasa gembira dan bangga kerana penulisan mereka akan diterbitkan untuk bacaan seluruh dunia.

Hasil kajian penyelidik-penyeleidik Barat telah mengenalpasti bahawa komponen-komponen interaksi dan maklumbalas di dalam perisian web merupakan faktor yang mempengaruhi motivasi diri pelajar dalam mengikuti sesuatu kursus. (Moore & Kearsley, 1996 dan Cornell & Martin, 1997). Menurut Good & Brophy (1995), penilaian tidak formal iaitu maklumbalas dari pengajar telah dapat membantu pelajar memperbaiki cara pemikiran pelajar dari segi membentuk matlamat, perancangan dan mengendalikan diri. Sebenarnya pengajaran dan pembelajaran berdasarkan web ini telah pun diamalkan oleh Universiti Teknologi Malaysia untuk kursus-kursus fakulti pendidikan. Selain itu, Universiti Teknologi Tun Abdul Razak kini telah menyediakan pelbagai kursus melalui web. Adalah menjadi harapan agar suatu hari nanti nama Malaysia menjulang di mata dunia dari segi mutu dan teknologi pendidikan bertaraf antarabangsa.

2.4 Ciri-Ciri Web Dalam Pengajaran dan Pembelajaran

Pembelajaran berdasarkan web dapat melahirkan suasana pembelajaran yang menyeronokkan disebabkan ciri-ciri web yang bersifat terbuka, penyebar, dinamik, *synchronous*, penapis, interaktif, saling bertindakbalas dan juga persekitaran hipermedianya (Ahmad Tarmizi Muhamad *et.al.*, 2001).

Ciri-ciri web yang istimewa dan unik menjadikannya sangat sesuai untuk dijadikan alat bantu pengajaran dan pembelajaran (Romiszowski, 1997). Di samping itu, cirinya yang interaktif membuatkan pelajar berusaha untuk melayari laman web terutamanya dalam mendapatkan rujukan (Mohamad Noh, 2002). Berikut adalah ciri yang menjadikan web sebagai medium pengajaran dan pembelajaran:

2.4.1 Penglibatan Aktif Pelajar

Secara umumnya, pembelajaran berdasarkan web adalah proses pengajaran dan pembelajaran yang menggunakan rangkaian elektronik untuk menyampaikan isi kandungan, interaksi ataupun pemudahcaraan. Internet, satelit, kaset audio atau video, TV interaktif dan CD-ROM adalah sebahagian daripada media elektronik yang berkonsepkan pembelajaran maya.

Pembelajaran maya boleh ditakrifkan sebagai penggunaan teknologi internet untuk menyalurkan maklumat pembelajaran atau sebarang instrumen yang boleh digunakan bagi meningkatkan lagi pencapaian (Azwan dan Rozita, 2002). Menurut mereka lagi, melalui pembelajaran maya ini, konsep pendidikan tinggi konvensional yang dimanifestasikan melalui sempadan yang melingkari dewan-dewan kuliah, bilik tutorial perpustakaan dan bangunan canselori yang tersergam tidak wujud lagi. Ia juga merupakan konsep pendidikan tanpa sempadan.

Pembelajaran maya merupakan persekitaran yang melibatkan interaksi antara pelajar dan pengajar dengan perkakasan komputer, perisian dan bahan kursus yang menggunakan pelbagai aspek teknologi maklumat dan komunikasi. Dengan kata lain, dalam pembelajaran maya atau pendekatan web dalam proses pengajaran dan pembelajaran mewujudkan penglibatan aktif pelajar. Menurut Grabninger (1996), penglibatan aktif pelajar dalam pembelajaran mempunyai ciri-ciri berikut:

- (i) Pelajar bertanggungjawab dan mempunyai inisiatif dalam pembelajaran kendiri dalam membentuk kemahiran.
- (ii) Kaedah pembelajaran yang jelas dan refleksi terhadap proses pengajaran dan kemahiran metakognitif.
- (iii) Matlamat yang ditentukan, pembelajaran secara penyelesaian masalah dan pembelajaran secara kumpulan.
- (iv) Guru sebagai fasilitator dan panduan, bukan sebagai sumber maklumat dan melibatkan perbincangan yang aktif di antara pelajar dan guru.
- (v) Menghasilkan konteks pembelajaran yang tulen, melibatkan masalah sebenar.
- (vi) Strategi penilaian pembelajaran yang tulen dalam menilai kemahiran sebenar.
- (vii) Pembelajaran secara kooperatif.

Bostock (1997) dalam Rosida Ahmad, (2002) menyatakan bahawa web bukan sahaja berperanan sebagai agen penyampai maklumat tetapi juga menghasilkan pelajar yang aktif dalam pembelajaran web. Ini termasuk:

- (i) Segala bentuk bahan pengajaran disimpan di dalam komputer tanpa melibatkan pengedaran bahan bercetak.
- (ii) Penilaian dijalankan pada tugasan yang telah diberikan di mana penghantaran tugas melalui mel elektronik.
- (iii) Pelajar digalakkan belajar secara kooperatif dan kolaborasi semasa menyediakan tugasan.
- (iv) Penggunaan *newsgroup* dalam sesi perbincangan.
- (v) Pelajar dikehendaki membina peta konsep hasil daripada perbincangan dan laporan yang telah disediakan.

2.4.2 Pembelajaran Secara Berkumpulan

Pembelajaran secara berkumpulan merujuk kepada kaedah pembelajaran yang menggalakkan pelajar bekerjasama dalam membuat tugasan serta melibatkan penyertaan aktif pelajar dalam pembelajaran dan pengajaran. Kerjasama dalam kumpulan sama ada kumpulan yang besar atau kecil dapat mewujudkan interaksi yang melibatkan pemikiran yang tinggi dan reflektif. Menurut Reeves dan Reeves (1997), kolaborasi bermaksud kaedah pengajaran di mana pelajar bekerjasama secara berpasangan atau kumpulan kecil dalam mencapai matlamat pengajaran.

2.4.3 Interaktiviti

Interaktiviti dalam persekitaran pembelajaran berasaskan web adalah proses interaksi antara pelajar dengan pelajar, pelajar dengan guru dan sumber maklumat yang terdapat dalam web. Ini termasuk proses komunikasi antara pelajar melalui sokongan, panduan dan maklumbalas yang diberikan.

Selain dari itu, kawalan pengguna juga merupakan suatu proses interaktiviti dalam web. Di dalam persekitaran pembelajaran melalui web, proses interaktiviti dibahagikan kepada dua iaitu kawalan pengguna dan kawalan komunikasi antara pelajar (Malisa, 2002; Rosida, 2002).

2.4.4 Kesesuaian Teknik Persembahan Melalui Aplikasi Web

Persembahan teknik melalui web sememangnya memudahkan para penggunanya. Menurut Rehak (1997), ciri-ciri yang dipersembahkan oleh *browser* seperti *Internet Explorer* yang dilengkapkan dengan pelbagai penunjuk serta pautan dapat menghindarkan pengguna daripada menghadapi masalah kesesatan. Di antara ciri-ciri web tersebut ialah penggunaan butang “Laman Utama” yang membolehkan pengguna kembali ke menu utama sesebuah laman web dengan pantas.

Dalam kajian yang dijalankan oleh Brusilovsky (1997) terhadap pelajar-pelajar jurusan psikologi di Universiti Indiana, beliau mendapat maklumbalas yang positif dengan kesesuaian persembahan teknik laman webnya yang beroperasi sepanjang masa. Kaedah ini telah memudahkan para pelajar mendapatkan maklumat sepanjang masa tanpa had.

2.5 Penggunaan Web Sebagai Medium Pengajaran dan Pembelajaran

Objektif utama dalam penggunaan laman web ialah untuk menyediakan keupayaan kepada pensyarah menjadi fasilitator pembelajaran yang efektif dan mewujudkan suasana yang menggalakkan pelajar lebih inovatif dan kreatif dalam pembelajaran.

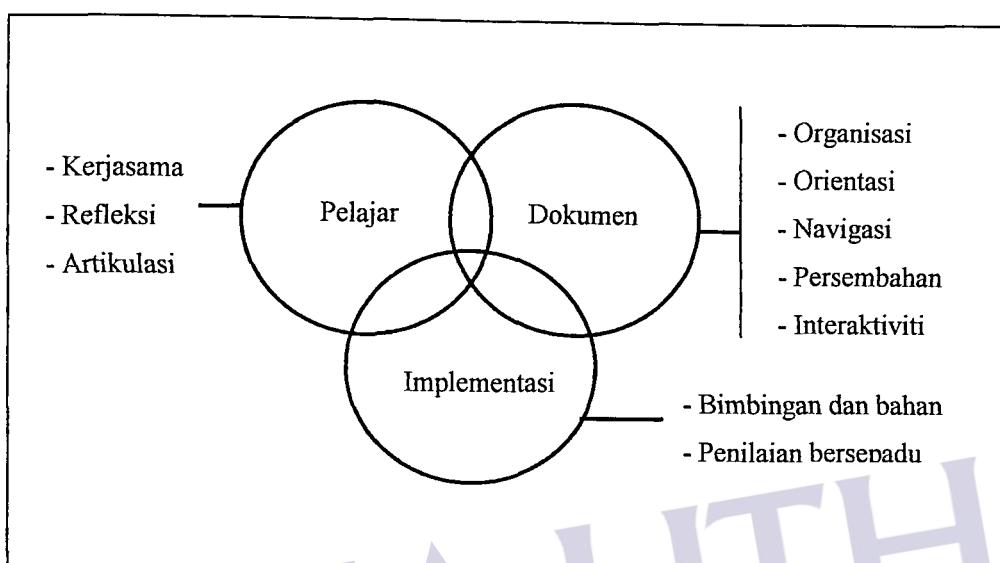
Selain daripada penyediaan bahan-bahan kuliah dan tutorial serta penyampaian kuliah berdasarkan web, pensyarah juga dapat menggalakkan pelajar mencari ilmu, melibatkan diri dalam perbincangan akademik serta menyumbang ilmu di dunia siber. Pendekatan ini diharap dapat menghasilkan graduan yang akan menjadi pekerja berilmu dan cekik IT serta berani menghadapi cabaran dalam era teknologi komunikasi dan maklumat.

Sesungguhnya potensi web dalam pendidikan merupakan sistem pembelajaran yang terbuka dan fleksibel. Potensi web dalam pendidikan ini adalah amat luas sekali. Alternatif kaedah pengajaran yang ditawarkan oleh sistem pembelajaran berdasarkan web ini akan meningkatkan lagi minat dan motivasi pelajar untuk meneroka pengetahuan baru yang tidak mungkin dapat diterima dari sebuah kelas tradisional (Rosida, 2002).

Lee (2000), menekankan pentingnya merangka dan memantau pertukaran maklumat ini untuk mempastikan pembelajaran yang bermakna sebenarnya berlaku. Dalam kesungguhan dan keghairahan untuk menggunakan web sebagai media pengajaran, maka para pendidik atau tenaga pengajar perlu menekankan keperluan untuk pembelajaran. Kejayaan dan keberkesanan penggunaan laman web dalam pendidikan bergantung kepada beberapa faktor yang melibatkan unsur-unsur utama dalam pengajaran dan pembelajaran iaitu pelajar, bahan pengajaran dan pembelajaran serta perlaksanaannya.

Rajah 2.1 menunjukkan elemen yang perlu wujud dalam persekitaran pembelajaran web yang berkesan (dipetik dari Malisa Othman, 2002).

Rajah 2.1 : Elemen Dalam Persekitaran Pembelajaran Web Yang Berkesan

(Sumber : Malisa Othman, 2002)

Menurut Holte (1994), bahan dan aktiviti pembelajaran berdasarkan web dapat membantu meningkatkan proses pembelajaran pelajar. Penggunaan laman web adalah untuk menyediakan keupayaan pensyarah sebagai fasilitator pembelajaran yang efektif dan mewujudkan suasana yang menggalakkan pelajar lebih inovatif dan kreatif dalam pembelajaran. Biasanya para pensyarah menggunakan laman web untuk menerbitkan nota kuliah di samping latihan dan tugas pelajar. Nota-nota kuliah dan latihan ini boleh dipindahkan dalam bentuk web tanpa perlu kemahiran pengaturcaraan komputer. Selain daripada menyediakan bahan pengajaran dan pembelajaran, pensyarah juga menggalakkan pelajar mencari ilmu dan melibatkan diri dalam perbincangan akademik serta menyumbang ilmu dalam era teknologi maklumat.

2.6 Masalah Dalam Pengajaran dan Pembelajaran Berasaskan Web

Tidak dapat dinafikan, pengintegrasian teknologi maklumat dan komunikasi dalam bidang pendidikan adalah satu keperluan yang amat penting dan seharusnya diterapkan secara meluas dari semasa ke semasa. Pelbagai kaedah pengajaran dan pembelajaran menggunakan ICT telah diamalkan bukan sahaja di institusi pengajian tinggi awam atau swasta tetapi juga di peringkat sekolah.

Namun begitu, disebalik kelebihan yang dimiliki dalam pembelajaran berasaskan web ini, terdapat juga masalah yang dihadapi atau kelemahan pembelajaran berdasarkan web. Antaranya ialah

- (i) Kesukaran untuk melayari laman web yang diberikan oleh pensyarah ketika berada di luar kampus.
- (ii) Kemungkinan pelajar sukar atau tidak dapat memahami bahan pengajaran yang disampaikan melalui laman web.
- (iii) Pensyarah sukar untuk memastikan kesemua pelajarnya hadir dalam sesi perbincangan.
- (iv) Kelemahan atau masalah pelajar tidak dapat diketahui sekiranya pelajar tidak memberi tindak balas.

Dalam kajian ini, penyelidik akan mengambilkira masalah-masalah yang dinyatakan seperti di atas dalam merekabentuk bahan pengajaran dan pembelajaran berasaskan web. Selain itu, penyelidik juga akan melihat keberkesanan pendekatan web dalam proses pembelajaran pelajar.

RUJUKAN

Abdullah Hassan. (1998). *Universiti Maya*. Dewan Siswa. Februari 1998. m/s: 56-57.

Ahmad Tarmizi Muhamad, Azlan Ramli, dan Anuar Nordin. (2001). *Persepsi Pelajar Sarjana Pendidikan KUiTTHO Semester Pertama Terhadap Pembelajaran Berasaskan Web*. Tesis Sarjana PTV KUiTTHO. (Tidak Diterbitkan).

Azwan Abidin dan Rozita Nawi (2002). *Kesan Dalam Pengajaran Dan Pembelajaran*. [online].

<http://www.calm.unimas.my/mainpages/articles/articles4.html> (19 Nov 2002).

Baharuddin Aris, Noraffandy Yahaya, Jamaluddin Hj Harun dan Zaidatun Tasir. (2000). *Teknologi Pendidikan: Modul Pembelajaran*. Johor: Universiti Teknologi Malaysia.

Baharuddin Aris, Manimegalai Subramaniam dan Rio Sumarni Shariffudin. (2001). *Reka Bentuk Perisian Multimedia*. Johor: Universiti Teknologi Malaysia.

Brusilovsky. (1997). Distributed Intelligent Tutoring on the Web. In: *Proceedings of AI-ED '97, 8th World Conference on Artificial Intelligence in Education*. Amsterdam, Aug. 18-22.

Clark (1996). Telekomunikasi Dalam Pendidikan: Pembelajaran Melalui Web Dan Sistem Telesidang. dalam Baharuddin Aris, Jamalludin Haji Harun, Noraffandy Yahaya dan Zaidatun Tasir. (2000). *Teknologi Pendidikan – Dari Yang Tradisi Kepada Yang Terkini*. Johor: Universiti Teknologi Malaysia. m/s 162.

- Cornell, R. & Martin, B. (1997). *The Role of Motivation in Web-based Instruction.* In B. H. Khan (Ed). p.93-100. Eaglewood Cliffs: Educational Technology Publication.
- Duchastel. (1997). A Web-Based Model for University Instruction. *Journal of Educational Technology System*. 25 (3). p.221-28.
- Good, T. L. & Brophy, J. (1995). *Contemporary Education Psychology*. 5th Edition. New York: NY Longman.
- Grabbinger (1996). Ciri-ciri Web Dalam Membantu Pengajaran dan Pembelajaran. dalam Baharuddin Aris, Jamalludin Haji Harun, Noraffandy Yahaya dan Zaidatun Tasir. (2000). *Teknologi Pendidikan – Dari Yang Tradisi Kepada Yang Terkini*. Johor: Universiti Teknologi Malaysia. m/s 166-67.
- Hadi Nordin. (1999). *Reaksi Pelajar Semester Tiga Sarjana Pendidikan ITTHO Terhadap Pembelajaran Berasaskan Web*. Tesis Sarjana PTV KUiTTHO. (Tidak Diterbitkan).
- Hofstetter, F. T. (1995). *Multimedia Literacy*. New York: McGraw-Hill.
- Holte, J. (1994). *Making Network Connections, The St Louis Park School Story*. London: The Computing Teacher.
- Jaffari, A. (1999). The Rise of a New Paradigm Shift in Teaching and Learning. *The Journal*. 27(3): 58-64.
- Jonassen, D. H., Peck, K. L. & Wilson, B. G. (1999). *Learning With Technology: A Constructivist Perspective*. New Jersey: Prentice-Hall, Inc.
- Kearsley. (1998). [Dalam talian]. <http://www.westga.edu/~distance/merron14.html>.

- Khan, B. H. (2001). *Web Based Learning*. [Dalam talian].
<http://www.bookstored.com/bestseller/khan/wbl.html> [2001, June 25].
- Lendell Koestrav. (1987). *Management By Menu*. London: Wiley & Sons Inc.
- Lee, G. S. (2000). *IT & Education In Malaysia*. Kuala Lumpur: Longman.
- Malhotra, N. K. (1996). *Marketing Research: An Applied Orientation*. 2nd Edition.
 United States: Prentice-Hall, Inc.
- Malisa Othman. (2002). *Penggunaan Laman Web Di Dalam Proses Pengajaran dan Pembelajaran Subjek Pelancongan Rekreasi (H310): Satu Tinjauan Di Kalangan Pelajar Pengurusan Pelancongan, Politeknik Johor Bahru*. Tesis Sarjana PTV KUiTTHO. (Tidak Diterbitkan).
- Masreta Mohd Basri. (2001). *Kajian Kaedah Pengajaran dan Pembelajaran Melalui Teknologi Maklumat dan Multimedia (Kes Meninjau Tahap Penguasaan Pensyarah dan Penerimaan Pelajar Di Politeknik Shah Alam)*. Tesis Sarjana PTV KUiTTHO. (Tidak Diterbitkan).
- Mohamad Hisyam Mohd Hashim. (2001). *P&P Berdasarkan Web Lebih Berkesan*. (Berita Harian, 26 September).
- Mohamad Najib Abdul Ghafar. (1999). *Penyelidikan Pendidikan*. Skudai: Universiti Teknologi Malaysia.
- Mohamad Noh Ahmad. (2002). *Teknologi Kerangka Web (Web Template) Dalam Pembinaan Laman Web Pendidikan Kelas Maya (E-Classroom) Secara Online*. Tesis Sarjana PTV KUiTTHO. (Tidak Diterbitkan).

Moore, M. G. & Kearsley, G. (1996). *Distance Education: A System View*. USA: Wadsworth Publishing Company.

Ng Wai Kong. (2002). *ICT & Pengajaran*. Pusat Teknologi Pengajaran Dan Multimedia: Universiti Sains Malaysia.

Norhayati Shafie. (1992). *Kaedah Penyelidikan Komunikasi dan Sains Sosial*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

Nunan, T. (1996). Different Approaches: Theory and Practice in Higher Education. *Paper presented at the Higher Education Research and Development Society of Australia*. Annual Conference, Perth, Western Australia. 8-12 July, 1996.

Reeves & Reeves (1997). Pembelajaran Kolaboratif. dalam Baharuddin Aris, Jamalludin Haji Harun, Noraffandy Yahaya dan Zaidatun Tasir. (2000). *Teknologi Pendidikan – Dari Yang Tradisi Kepada Yang Terkini*. Johor: Universiti Teknologi Malaysia. m/s 164-65.

Rehak. (1997). *A Database Architecture for Web-Based Distance Education*. Presented at: WebNet'97, World Conference of the WWW, Internet and Intranet, October 1997.

Romiszowski. (1997). Ciri-ciri Web Dalam Membantu Pengajaran dan Pembelajaran. dalam Baharuddin Aris, Jamalludin Haji Harun, Noraffandy Yahaya dan Zaidatun Tasir. (2000). *Teknologi Pendidikan – Dari Yang Tradisi Kepada Yang Terkini*. Johor: Universiti Teknologi Malaysia. m/s 166-67.

Rosida Ahmad. (2002). *Ke Arah Pembangunan E-Modul Pengajaran dan Pembelajaran: Satu Tinjauan Program Latihan Perisian Blackboard5 Terhadap Pensyarah KUiTTHO*. Tesis Sarjana PTV KUiTTHO. (Tidak Diterbitkan).

Siti Norazian Miskam. (2003). *Panduan Penulisan Objektif Eksplisit Dalam Perancangan Pengajaran Bagi Guru-Guru Pelatih Pengurusan Perniagan dan Perakaunan*. Tesis Sarjana PTV KUiTTHO. (Tidak Diterbitkan).

Suraya Akmar Mokhtaruddin. (2001). *Kemahiran Yang Diperlukan Untuk Menceburi Industri Perbankan*. Tesis Sarjana PTV KUiTTHO. (Tidak Diterbitkan).

Tuckman, E. R. (1998). *Survey Research Methods*. Belmond, C. A.: Wadsworth Publishing Company.

Wiseman, D. C. (1999). *Research Strategies for Education*. United States: ITP.

